

TNS BMRB

Comisiynydd y
Gymraeg
Welsh Language
Commissioner

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

beaufortresearch

Arolwg Cenedlaethol Cymru - Arolwg Defnydd Iaith 2014-15

HOLIADUR AR GYFER OEDOLION OED 16+

Y cyfwelydd i lenwi:

RHIF CYFEIRNOD

RHIF PERSON

YR HOLIADUR I'W LENWI GAN

Mae'r holiadur hwn yn trafod yr iaith Gymraeg. Rydym am gael gwybod a ydych chi'n gallu siarad Cymraeg a'r mathau o sefyllfaoedd lle byddwch yn defnyddio'r Gymraeg. Bydd eich holl atebion yn cael eu trin yn gyfrinachol. Bydd eich atebion yn cael eu gwneud yn ddiennw fel na fydd neb yn gwybod bod y wybodaeth yn cyfeirio atoch chi, cyn iddynt gael eu trosglwyddo i Lywodraeth Cymru a Chomisiynydd y Gymraeg a fydd yn defnyddio'r wybodaeth y byddwch yn ei darparu.

Os oes gennych unrhyw gwestiynau neu bryderon am yr arolwg hwn, gallwch gysylltu â'r tîm Arolwg Cenedlaethol ar 029 2082 6685 neu anfon neges e-bost at arolygon@cymru.gsi.gov.uk

Gobeithiaf yn fawr y gallwch gyfrannu. Dychwelwch eich holiadur yn yr amlen radbost a ddarperir, neu ei anfon i'r cyfeiriad ar ddiwedd yr holiadur.

Diolch yn fawr i chi ymlaen llaw am eich cymorth.

Yn gywir,

Steven Marshall
Prif Swyddog Ymchwil Gymdeithasol Llywodraeth Cymru

AWGRYMIADAU DEFNYDDIOL AR GYFER LLENWI'R HOLIADUR HWN

- Y person a enwir ar y dudalen yma ddylai lenwi'r holiadur.
- Darllenwch bob cwestiwn yn ofalus a rhowch groes mewn blwch i nodi eich ateb.
- Dim ond un blwch y bydd yn rhaid i chi roi croes ynddo fel arfer ond darllenwch y cwestiynau'n ofalus gan y bydd angen i chi roi croes mewn mwy nag un blwch gyda rhai cwestiynau.
- Os byddwch yn rhoi croes yn y blwch anghywir neu yn newid eich meddwl, llenwch y blwch yn gyfan gwbl fel hyn ac yna rhowch groes yn y blwch ateb cywir.
- Defnyddiwch **inc du YN UNIG**.
- Atebwch y cwestiwn nesaf os nad yw'n dweud yn wahanol.
- Ar ôl i chi orffen, treuliwch ryw funud neu ddau yn sicrhau eich bod wedi ateb pob cwestiwn y dylech fod wedi'i ateb.
- Mae 5 tudalen i'r arolwg ac ni ddylai gymryd mwy na 10 munud i chi ei gwblhau.

ADRAN 1: Sgiliau Iaith Gymraeg a defnyddio'r Gymraeg

C1. A allwch chi ddeall, siarad, darllen neu ysgrifennu Cymraeg?

Rhowch groes ym mhob blwch perthnasol

- Deall Cymraeg llafar
- Siarad Cymraeg
- Darllen Cymraeg
- Ysgrifennu Cymraeg
- Dim un o'r uchod

Os **NAD** ydych wedi rhoi croes yn y blwch 'Siarad Cymraeg' does dim rhagor o gwestiynau i'w hateb. Diolch i chi am gyfrannu. Dychwelwch yr holiadur yn yr amlen a ddaeth gyda'r holiadur os gwelwch yn dda. Os ydych yn **GALLU** 'Siarad Cymraeg', ewch i C2.

C2. Pa un o'r canlynol sy'n disgrifio orau eich gallu i siarad Cymraeg?

Rhowch groes mewn un blwch yn unig

- Rwy'n rhugl yn Gymraeg
- Rwy'n gallu siarad cryn dipyn o Gymraeg
- Rwy'n gallu siarad ychydig o Gymraeg yn unig
- Rwy'n gallu dweud ychydig eiriau yn unig

C3. Ble yn bennaf dysgoch chi siarad Cymraeg?

Rhowch groes mewn un blwch yn unig

- Gartref, fel plentyn ifanc
- Yn yr ysgol feithrin (3-4 oed)
- Yn yr ysgol gynradd (5-10 oed)
- Yn yr ysgol uwchradd (11 oed a throsodd)
- Yn y coleg neu'r brifysgol (amser-llawn)
- Rhywle arall, gan gynnwys ar gwrs Cymraeg i Oedolion

Rhowch groes yn y blwch a rhowch fanylion isod

C4. Pa mor dda oedd eich rhieni yn gallu siarad Cymraeg pan oeddech chi'n blentyn?

Rhowch groes mewn un blwch ym mhob rhes

	Cymraeg Rhugl	Eithaf Rhugl	Rhywfaint o Gymraeg	Dim Cymraeg	Ddim yn gwybod	Amherthnasol
Tad	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mam	☐	☐	☐	☐	☐	☐

C5. Pa iaith ydych chi'n ei siarad yn bennaf yn y sefyllfaoedd canlynol...

Rhowch groes mewn un blwch ym mhob rhes

	Bob amser/ bron bob amser yn Gymraeg	Cymraeg yn bennaf	Cymraeg a Saesneg yn weddol gyfartal	Saesneg yn bennaf	Bob amser/ bron bob amser yn Saesneg	Arall	Amherthnasol
Gartref?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Yn yr ysgol, coleg neu brifysgol?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gyda'ch ffrindiau?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gyda'ch cymydog agosaf?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ar gyfer gweithgareddau bob dydd fel siopa neu fynd ar y bws?	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

C6. Gan feddwl am y sgwrs ddiweddaraf a gawsoch chi gyda rhywun nad yw'n perthyn i'ch teulu, pa iaith wnaethoch chi ei siarad?

Rhowch groes mewn un blwch yn unig

- Cymraeg
- Saesneg
- Arall

Rhowch groes yn y blwch a rhowch fanylion isod

C7. Pa mor aml ydych chi'n siarad Cymraeg?

Rhowch groes mewn un blwch yn unig

- Bob dydd
- Bob wythnos
- Llai aml
- Byth

C8. Pa mor dda ydych chi'n gallu ysgrifennu Cymraeg?

Rhowch groes mewn un blwch yn unig

- Yn dda iawn
- Yn dda
- Ddim yn dda
- Dim o gwbl

C9. Pa iaith ydych chi'n ei defnyddio fel arfer i...

Rhowch groes mewn un blwch ym mhob rhes

	Bob amser/ bron bob amser yn Gymraeg	Cymraeg yn bennaf	Cymraeg a Saesneg yn waddol gyfnewidiol
Anfon neges destun o ffôn symudol at ffrind?	☐	☐	☐
Anfon e-bost at ffrind?	☐	☐	☐
Ysgrifennu ar Facebook?	☐	☐	☐
Ysgrifennu ar Twitter?	☐	☐	☐

C10. Beth oedd iaith chi'n ei defnyddio...

Rhowch groes mewn un blwch ym mhob rhes

	Yn bennaf	Yn waddol gyfnewidiol	Amherthnasol
Yn yr ysgol feithrio	☐	☐	☐
Yn yr ysgol gyhoeddus	☐	☐	☐
Yn yr ysgol uwchradd	☐	☐	☐

C11

Pa...

	Yn bennaf	Yn waddol gyfnewidiol	Amherthnasol
(e.g. i lenwi ffôn)	☐	☐	☐
I lenwi ffôn	☐	☐	☐

11 ewch

ddiau yn Gymraeg)

	Weithiau	Byth	Amherthnasol/ Erioed wedi ceisio
(e.g. i lenwi ffôn)	☐	☐	☐
I lenwi ffôn	☐	☐	☐

C13. Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, aethoch chi i ddigwyddiad neu weithgaredd...

Rhowch groes mewn un blwch ym mhob rhes

	Do	Naddo	Ddim yn gwybod/ Ddim yn berthnasol
gymdeithasol neu ddiwylliannol wedi ei gynnal yn Gymraeg? (e.e. cyngerdd, eisteddfod, gig, côr neu gymdeithas)	☐	☐	☐
chwaraeon wedi ei gynnal yn Gymraeg? (e.e. clwb chwaraeon, cymdeithas neu gwrs)	☐	☐	☐

C14. Pa iaith ydych chi'n teimlo'n fwyaf cartrefol yn ei defnyddio?

Rhowch groes mewn un blwch yn unig

Cymraeg	☐
Saesneg	☐
Yr un mor gartrefol yn y ddwy iath	☐
Arall	☐

Os ydych **dros 16 oed ac yn gweithio**, llenwch yr adran nesaf os gwelwch yn dda. Fel arall, diolch i chi am lenwi'r holiadur. A wnewch chi ei ddychwelyd yn yr amlen a ddaeth gyda'r holiadur os gwelwch yn dda.

ADRAN 2: Y Gymraeg yn y gwaith

C15. Sawl person sy'n gweithio i'ch cyflogwr yn y man lle rydych chi'n gweithio?

Rhowch groes mewn un blwch yn unig - Os nad ydych yn siwr, rhowch amcangyfrif o'r dewisiadau isod

1 - 10	11 - 49	50 - 249	250+	Ddim yn gwybod
☐	☐	☐	☐	☐

C16. Beth yw cyfanswm nifer y gweithwyr sy'n gweithio i'ch cyflogwr, gan gynnwys lleoliadau a changhennau eraill?

Rhowch groes mewn un blwch yn unig - Os nad ydych yn siwr, rhowch amcangyfrif o'r dewisiadau isod

1 - 10	11 - 49	50 - 249	250+	Ddim yn gwybod	Dim lleoliadau/canghennau eraill
☐	☐	☐	☐	☐	☐

C17. Ym mha sector ydych chi'n gweithio?

Rhowch groes mewn un blwch yn unig

Preifat	Gwirfoddol/y trydydd sector	Cyhoeddus	Ddim yn gwybod
☐	☐	☐	☐

C18. Pan fyddwch chi yn y gwaith ydych chi'n...

Rhowch groes mewn un blwch yn mhob rhes

	Ydw, bob amser	Ydw, fel arfer	Ydw, weithiau	Nac ydw	Amherthnasol
Siarad Cymraeg â chydweithwyr?	☐	☐	☐	☐	☐
Siarad Cymraeg â phobl y tu allan i'r cwmni/sefydliad?	☐	☐	☐	☐	☐
Ysgrifennu rhywbeth yn Gymraeg?	☐	☐	☐	☐	☐

C19. Ydy'ch cyflogwr wedi cynnig rhywbeth i chi i'w wisgo i ddangos eich bod yn gallu siarad Cymraeg (e.e. Bathodyn 'Cymraeg')?

Rhowch groes mewn un blwch yn unig

Ydy	☐
Nac ydy	☐
Ddim yn gwybod	☐

C20. A oes sgiliau yn y Gymraeg wedi cael eu nodi yn eich disgrifiad swydd?

Rhowch groes mewn un blwch yn unig

Does gen i ddim disgrifiad swydd	☐
Oes - yn hanfodol	☐
Oes - yn ddymunol	☐
Nac oes	☐
Ddim yn gwybod	☐

C21. Pa un o'r datganiadau hyn, yn eich tyb chi, sy'n disgrifio eich cyflogwr orau?

Rhowch groes mewn un blwch yn unig - Cofiwch, bydd eich atebion yn cael eu trin yn gwbl gyfrinachol

Yn gefnogol i'r defnydd o'r Gymraeg yn y rhan fwyaf o agweddau'r busnes, yn ffurfiol ac yn anffurfiol	☐
Yn gefnogol i'r defnydd o'r Gymraeg yn anffurfiol ond nid mewn materion busnes ffurfiol	☐
Ddim yn gefnogol i'r defnydd o'r Gymraeg	☐
Dim un o'r rhain	☐
Ddim yn gwybod	☐

Diolch i chi am lenwi'r holiadur hwn.

A wnewch chi ei ddychwelyd yn yr amlen a ddaeth gyda'r holiadur.

Os ydych wedi colli'r amlen, neu os nad ydych wedi'i derbyn, anfonwch yr holiadur at

Freepost RRZG-HCJK-LTSE

TNS

Olympus Avenue

Tachbrook Park

Warwick

CV34 6RJ